

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
2 Пж 3098/21
24.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Горана Савића, председника већа и судије Бранке Жерајић и судије Јелене Јовановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца: 1. Акционарски фонд АД Београд-Стари Град, Теразије бр. 23, МБ: 20661283, ПИБ: 106693016, кога заступа пуномоћник Зоран Карловић, адвокат из Београда, ул. Силвије Крањчевића бр. 11, 2. Брокерско друштво „M&V Investment“ Београд, Булевар Михаила Пупина бр. 115 е, МБ: 08614938, ПИБ: 100448611, 3. АА из, ул., ЈМБГ, 4. ББ из, ул., ЈМБГ, 5. ВВ из, ул., ЈМБГ, 6. ГГ из, ул., ЈМБГ, 7. ДД из, ул., ЈМБГ, 8. ЋЋ из,, ул., ЈМБГ, 9. „East West Invest“ а. д. Београд, Цвијићева бр. 129, МБ: 17252194, 10. Хипотекарна банка АД Подгорица, ул. Јосипа Броза Тита бр. 67, Црна Гора, које све заступају пуномоћници Михаило Срдић и Александар Мајкић, адвокати из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 65, 11. „One zone“ д.о.о. Београд, ул. Недељка чабриновића бр. 35, МБ: 21204722, 12. ЕЕ из, ул., ЈМБГ, 13. ЖЖ из, ул.,, ЈМБГ, 14. ЗЗ из, ул., ЈМБГ, 15. ИИ из, ул. ЈМБГ, 16. ЈЈ из, ул., ЈМБГ, 17. КК из, ул., ЈМБГ, 18. ЛЛ из, ул.,, које све заступа Александар Станимировић, адвокат из Новог Београда, ул. Милентија Поповића бр. 21, против тужених-противтужилаца: 1. ЉЉ из, ул., ЈМБГ, кога заступа пуномоћник Будимир Мрдовић из Београда, Београдских батаљона бр. 10, 2. „Глина Промет“ д.о.о. из Београда, кога заступају пуномоћници Александар Петфовић и Бранислав Глогоњац, адвокати из Београда, ул. Сарајевска бр. 2а, 3. „Ниссо“ д.о.о. из Београда, кога заступа пуномоћник Будимир Мрдовић из Београда, ул. Београдских батаљона бр. 10, 4. „Ирва Инвестиција“ д.о.о. из Београда, кога заступа пуномоћник Будимир Мрдовић из Београда и Емилија Петровић, адвокат из Новог Београда, ул. Гандијева бр. 46, 5. „Јединство“ д.о.о. Велика Грета, кога заступа пуномоћник Будимир Мрдовић из Београда, ул. Београдских батаљона бр. 10, 6. „Копаоник промет“ д.о.о. из Београда, кога заступа пуномоћник Бранислав Бјелица из Панчева, ул. Максима Горког бр. 4/2 и 7. „Ticaba Invest“ д.о.о. из Београда, кога заступа пуномоћник Бранислав Бјелица из Панчева, ул. Максима Горког бр. 4/2, као и све тужене противтужиоце по противтужби, ради откупа акција по тужби и ради утврђења по противтужби, на рочишту одржаном дана 24.03.2022. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

І ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе тужених, па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 500/2018 од 21.10.2020. године, у ставу І изреке.

II ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Београду у ставовима II и IV изреке, као и решење Привредног суда у Београду П 500/2018 од 26.02.2021. године и решава:

ОДБИЈА СЕ, тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезу тужени да тужиоцима солидарно, на име откупа обичних акција ISIN бр. RSKOPNE2206, CFI код: ESVUFR издаваоца „КОПАОНИК“ АД Београд, МБ: 07033745, у року од 8 дана, од дана пријема преписа пресуде исплате и то:

- тужиоцу Акционарском фонду акционарско друштво Београд, износ од 305.092.401,95 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 20.411 обичне акције,

- тужиоцу Брокерско дилерско друштво М&У Investments АД Београд, износ од 99.430.437,40 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 6.652 обичне акције,

- тужиоцу АА из ЈМБГ, износ од 6.816.037,20 динара са затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 456 обичних акција,

- тужиоцу ББ из ЈМБГ, износ од 3.064.227,25 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 205 обичне акције,

- тужиоцу ВВ из ЈМБГ ..., износ од 403.581,15 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 27 обичних акција,

- тужиоцу ГГ из ЈМБГ износ од 2.182.327,70 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 146 обичних акција,

- тужиоцу ДД из ЈМБГ, износ од 2.406.539,45 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 161 обичне акције,

- тужиоцу ЂЂ из,, износ од 747.327,50 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 50 обичних акција,

- тужиоцу East West Invest“ a.d. Београд, износ од 5.231.607,50 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 350 обичних акција,

- тужиоцу „Хипотекарна банка“ АД из Подгорице, Црна Гора, износ од 6.023.822,35 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 403 обичних акција,

- тужиоцу „Опe zone“ d.o.o. из Београда, износ од 3.437.913,50 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 230 обичних акција,

- тужиоцу ЕЕ из, ЈМБГ, износ од 2.884.857,85 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 193 обичне акције,

- тужиоцу ЖЖ из, ЈМБГ, износ од 1.494.745,45 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 100 обичне акције,

- тужиоцу ЗЗ из, ЈМБГ ..., износ од 538.198,29 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 36 обичне акције,

- тужиоцу ИИ из, ЈМБГ, износ од 493.265,85 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 33 обичне акције

- тужиоцу ЈЈ из ..., ЈМБГ, износ од 1.136.006,20 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 76 обичне акције,

- тужиоцу КК из, ЈМБГ, износ од 373.686,25 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 25 обичне акције и

- тужиоцу ЈЛ из, износ од 149.474,50 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2017 године до исплате, на име откупа 10 обичних акција, као неоснован.

Свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка.

III УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Београду П 500/2018 од 21.10.2021. године, у ставу III и **ОДБАЦУЈЕ** противтужба.

IV ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да солидарно сваком од тужених плате, на име трошкова другостепеног поступка, износ од по 117.680,00 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Привредног суда у Београду П 500/18 од 21.10.2020. године, у ставу I изреке, одбијен је предлог туженог за прекид поступка у овој правној ствари до окончања поступка пред привредним судом бр. У 8190/18, као и поступак пред првостепеним судом под бројем ПК 5889/18, као неоснован. Ставом II изреке, усвојен је тужбени захтев па су обавезани тужени да солидарно исплате тужиоцима појединачно наведене износе са законском затезном каматом од 31.03.2017. године до исплате, на име откупа обичних акција ISIN бр. RSKOPNE2206, CFI код: ESVUFR издаваоца „КОПАОНИК“ АД Београд, МБ: 07033745, у року од 8 дана, од дана пријема преписа пресуде. Ставом III изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим су тужени тражили да се утврди да тужиоци немају право на откуп акција на основу члана 41.6 Закона о преузимању акционарских друштава („Сл. Гласник РС бр. 446/2006, 107/2009, 99/2011 и 108/2016“). Ставом IV изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно плате трошкове парничног поступка и то тужиоцу првог реда износ од 2.220.000,00 динара, тужиоцима од 2-10-ог реда износ од 4.652.925,00 динара, и тужиоцима од 11-18-ог реда износ од 4.574.370,00 динара, све у року од дана пријема преписа пресуде.

Против наведене пресуде, благовремене и дозвољене жалбе изјавили су тужени и то тужени од 1-7-ог реда преко пуномоћника, адвоката Бјелица Бранислава, тужени 1., 3. и 5-ог реда преко пуномоћника, адвоката Ане Купрешанин из Београда, тужени 2. реда преко пуномоћника, адвоката Александра Петровића и Бранислава Глогоњац, пуномоћник друготуженог и седмотуженог преко пуномоћника адвоката Дарка Комненића из Београда, по пуномоћју приложеном уз жалбу, тужени 6. и 7. реда преко пуномоћника адвоката Бјелица Бранислава, као и пуномоћник 4. реда преко пуномоћника адвоката Емилије Петровић из Београда, са заједничким предлогом да се побијана одлука у ставу I, II и IV преиначи и одбије тужбени захтев а тужиоци обавезу да туженим накнаде трошкове парничног поступка.

Одговором на жалбу пуномоћника првог реда, на жалбу четвртотуженог, као и пуномоћника првог реда на жалбу шестотуженог и седмотуженог, као и одговорима на жалбу тужилаца од 2-10. реда, оспорени су жалбени наводи у целости, па је предложено да се жалба тужених одбије као неоснована.

Решењем Привредног суда у Београду 500/2018 од 26.02.2021. године, обавезани су тужени да тужиоцима од 2-10. реда солидарно плате износ од 590.700,00 динара, у року од 8 дана, од пријема преписа пресуде.

Против наведеног решења, жалбе су изјавили тужиоци од 2-10. реда са предлогом да се побијано решење преиначи, тако што ће се додатно обавезати тужени да тужиоцима од 2-10. реда на име трошкова поступка солидарно исплати укупан износ од 1.934.750,00 динара. Такође, против наведеног решења, жалбу је изјавио тужени другог реда, као и тужени првог, трећег, четвртог и петог реда.

Допуна жалбе туженог другог реда, достављена 01. јуна 2021. године, као и допуна жалбе тужених првог, трећег и петог реда није разматрана од стране Привредног апелационог суда, обзиром да је достављена неблаговремено.

Испитујући законитост и правилност првостепене пресуде у границама одређеним чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014), Привредни апелациони суд, као другостепени, налази да жалба тужиоца није основана, док је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене апсолутно битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1- 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. О битним чињеницама дати су јасни разлози и пресуда нема таквих недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Из списка предмета произлази да су тужиоци као акционари друштва „КОПАОНИК“ АД Београд, тужбом поднетом 01.02.2018. године, тражили да суд обавезе тужене да им солидарно плате новчану вредност акција које поседују и то по књиговодственој вредности. Тужени су оспорили тужбу и тужбени захтев, са наводом да није настала обавеза плаћања, а да је у току управни поступак пред Управним судом који се води под бројем У 8190/18, те су предложили прекид поступка, обзиром да је предмет наведеног поступка поништај решења Комисије за хартија од вредности, а које решење је правна претпоставка за одлучивање о тужбеном захтеву тужилаца. Такође су предложили да се поступак прекине и до окончања казног поступка који се води пред првостепеним судом у предмету ПК 5889/18. Тужени су током поступка истицали да је тужба постављена супротно Закону о преузимању акционарских друштава те да иста представља злоупотребу и манипулацију тржишта хартија од вредности која се дефинише као активност једног или више лица која сарађују како би остварили неправичне услове пословања.

Првостепени суд је одбио предлог за прекид поступка, налазећи да наведени поступци нису у смислу члана 12. Закона о парничном поступку, претходно питање, нити услов за вођење овог поступка по тужби поднетој у смислу члана 41.б Закона о преузимању акционарских друштава, нити има утицаја на мериторно одлучивање по истој. Првостепени суд је утврдио да је правно лице „КОПАОНИК“ АД Београд, циљно друштво према одредби члана 2. став 1. тачка 1. Закона о преузимању акционарских друштава („Службени гласник РС“ бр. 46/06, 99/11 и 106/16), те да су тужиоци сходно члану 4. и 5. Закона, успоставили однос заједничког деловања и да као понуђачи из члана 2. тачка 4. имају заједно 57,71207% учешће у капиталу друштва и права гласа, односно 89.064 акција циљног друштва. Утврдио је да тужиоци, код издаваоца акција „КОПАОНИК“ АД Београд, поседују акције на који начин су активно легитимисани за подношење тужбе за исплату разлике у цени акција.

Првостепени суд утврђује да су тужени на дан 30.03.2017. године, као дан настанка обавезе објављивања понуде за преузимање циљног друштва „КОПАОНИК“

АД Београд, поседовали укупно 49,3316 % акција са правом гласа на који начин су прешли праг од 25 % акција са правом гласа циљног друштва, и то тако што је ЈБЛ поседовао 7.167 акција, „Глина промет“ 37.311 акција, „Ирва инвестиције“ д.о.о. Београд 549 акција, „Јединство“ д.о.о. из Велике Градишке 12.343 акција, Привредно друштво „НИКО“ ДОО Београда је власник 18.760 акција, „Копаоник промет“ власник 4.795 акција и Привредно друштво „Ticaba invest“ д.о.о. 8.138 акција.

Споразум о заједничком деловању тужених је раскинут дана 24.10.2017. године, а тужени првог реда је отуђио удео у „Глина промет“ д.о.о. Београд, након 30.03.2017. године. Првостепени суд је извео и доказ вештачењем преко вештака економско финансијске струке и утврдио да просечна пондерисана цена акција „Копаоник“ АД Београд, у периоду од 30.09.2016. до 29.03.2017. године износи 1.722,35 динара, и да у смислу члана 22. став 1. Закона, акције нису ликвидне, јер по извештају Комисије за хартије од вредности произлази да нису стицали акције циљног друштва „Копаоник“ АД Београд у претходних 12 месеци, који претходе дану настанка обавезе објављивања понуде за преузимање.

Првостепени суд утврђује да књиговодствена вредност акција, утврђена на основу посебних финансијских извештаја циљног друштва „Копаоник“ АД Београд, на дан 31.12.2016. године износи 14.947,45 динара, да процењена тржишна вредност акција на дан 30.03.2017. године износи 14.299,68 динара, а на дан 17.08.2017. године износи 15.042,12 динара.

Из допунског налаза и мишљења, првостепени суд је утврдио и приносну вредност акција на дан 30.03.2017. године и 17.08.2017. године, са дисконтном стопом од 10,63% која износи 10.673,61 динар, док приносна вредност акција на дан 30.03.2017. године и 17.08.2017. године уз коришћене дисконтне стопе од 15%, износила би 8.226,00 динара. По ставу вештака, на основу извршене процене вредности капитала, односно вредности акција по наведене две методе, фер и приносне, процењена тржишна вредност акција на дан 30.03.2017. године износи 14.299,68 динара, док процењена тржишна вредност акција на дан 17.08.2017. године би износила 15.042,12 динара. Вештачењем је извршена и анализа ликвидности акција према члану 22. Закона о преузимању акционарских друштава, те првостепени суд утврђује да акције нису биле ликвидне на дан 30.03.2017. године, а што произлази и из извешта Београдске берзе о ликвидности акција, као и чињенице да је Комисија за хартије од вредности разматрајући понуду која је дата од стране овде тужених исту одбио јер није достављен елаборат о процени вредности акција. Првостепени суд закључује да је обавеза преузимања настала 30.03.2017. године. Процена је извршена на основу података који су евидентирани у свим пословним књигама парничних странака из чега следи да сва документација коју је вештак користио претходно су тужени и тужиоци усвојили својим одлукама и били сагласни са тим вредностима приликом израда финансијских извештаја, пријављивања пореских пријава за порез на имовину и слично.

Првостепени суд је неспорно утврдио да је закључком Комисије за хартија од вредности о отклањању неправилности од 22.09.2017. године, као и закључком Комисије за хартију од вредности о одбацивању захтева за одобрење објављивања понуде, јасно наведено да је дан настанка обавезе објављивања понуде тужених био 30.03.2017. године, па је одбио предлог тужених да се у том смислу додатно изјашњава и допуњује налаз и мишљење вештак ради утврђена вредности акција на дан 17.08.2017. године као непотребно, што би продужило поступак и повећало трошкове поступка.

Применом члана 41.б став 1. Закона о преузимању акционарских друштава, као и члана 22. Закона о преузимању акционарских друштава, првостепени суд налази да

акције циљног друштва нису биле ликвидне, због чега је према ставу 3. истог члана, понуђач у обавезан да понуди акционарима најмање највишу вредност од следећих вредности: 1) највиша цена по којој је понуђач или лица која са њим заједнички делују стекао акције с правом гласа циљног друштва у последњих 12 месеци пре дана настанка обавезе објављивања понуде за преузимање, укључујући и стицање на основу кога је за понуђача и/или лица која са њим заједнички делују настала обавеза објављивања понуде за преузимање; 2) књиговодствена вредност акција с правом гласа утврђена на основу последњих годишњих финансијских извештаја циљног друштва и 3) процењена фер вредност акција с правом гласа на дан настанка обавезе објављивања понуде за преузимање, па како је књиговодствена вредност највиша цена, то постоји обавеза тужених да тужиоцима плати разлику у утврђеној вредности акција.

Првостепени суд је ценио приговор недостатка пасивне легитимације на страни друго, шесто и седмотуженог, те нашао да је исти неоснован, јер су сви тужени били дужни да објаве понуду, а како то нико од тужених није учинио, то су сви тужени пасивно легитимисани. Наиме, од настанка обавезе на објављивање понуде за преузимање тужени се могу те обавезе ослободити једино спровођењем поступка преузимањем и подношењем извештаја о преузимању, због чега по ставу првостепеног суда расправљање о уговорима о преносу удела је ирелевантно за решавање ове правне ствари. Наиме, уговор када је првотужени стекао 100 % удела у „Глини промет“ д.о.о. Београд је релевантан за одлуку у овој правној ствари и време када је произвео правно дејство је створило обавезу објављивања понуде за преузимање акционарског друштва „Копаоник“ а.д Београд. Свако касније располагање тим уделом је без значаја за основаност тужбеног захтева. По ставу првостепеног суда, уговори о преносу удела закључени између „Глина промет“ д.о.о. Београд и првотуженог, као и трећих лица, су срачунати на избегавање обавезе и оштећење поверилаца. Отуђење удела „Глине промет“ д.о.о. Београд од стране првотуженог а касније и од шестотуженог, није од утицаја на постојање обавезе тужених. Такође, по ставу првостепеног суда раскид споразума не ослобађа обавезе ни шесто и седмотуженог, јер обвезници објављивања понуде за преузимање могу се исте ослободити једино ако неко од лица које заједнички делују спроведу поступак преузимања у складу са законом, а што овде није био случај. У питању је обавезна понуда за преузимање акција, а не добровољна, па тужени не могу одустајати нити се ослобађати обавезе потписивањем интерних аката, јер онда предметна законска одредба не би била примењена.

Сходно наведеном, првостепени суд налази да је основано потраживање тужилаца на откуп акција од циљног друштва „Копаоник“ АД Београд засновано на одредби члана 41.б Закона о преузимању акционарских друштава и одлукама надлежног државног органа, Комисије за хартије од вредности, и то Закључку о отклањању неправилности бр. 4/0-32-3259/3-17 од 22.09.2017. године и Закључку о одбацивању захтева за одобрење објављивања понуде за преузимање акција бр. 4/0-323259/10-17 од 03.11.2017. године. На тај начин, првостепени суд је утврдио да су сви тужени деловали заједнички и да је наступила обавеза тужених дана 30.03.2017. године да објаве Понуду за преузимање акција од циљног друштва „Копаоник“ АД Београд чији су тужиоци акционари по цени утврђену у складу са чланом 22. Закона о преузимању акционарских друштава, обзиром да су на тај дан сви тужени поседовали 49,3316 % акција с правом гласа, чиме су прешли тражени праг од 25 % акција са правом гласа циљног друштва „Копаоник“ АД. Висина потраживања сваког тужиоца утврђена је на основу налаза и мишљења вештака, имајући у виду да акције нису биле ликвидне, те је у складу са чланом 22. став 3. Закона о преузимању акционарских друштава, суд прихватио висину од 14.947,45 динара, по акцији, према књиговодственој

вредности с правом гласа утврђеном на основу посебног финансијског извештаја циљног друштва, објављено у јавном регистру. На такав начин је множењем наведеног износа са бројем акција сваког акционара утврђена и висина потраживања сваког тужиоца према туженим.

У односу на наводе изнете током постука, који се износе и у жалби, да су тужиоци већи део акција стекли након 30.03.2017. године, првостепени суд је нашао да је без утицаја на другачије одлучивање, обзиром да сви акционари имају равноправан третман и имају право на исплату без обзира када су акције стекли, па и сама чињеница да су их стекли након настанка обавезе за објављивање понуде за преузимање, не ускраћује право тужиоцу да тражи исплату наведених вредности акција.

Такође, првостепени суд одбија предлог тужених за додатно вештачење, ради утврђења висине користи које су тужиоци остварили, са наводом тужених да су тужиоци „професионални мали акционари“ који остварују енормну добит на тржишту трговањем на описан начин као у овом поступку, јер налази да је исто без утицаја на одлуку о тужбеном захтеву обзиром да се право тужиоца заснива на примени Закона о преузимању акционарских друштава. Наводи тужених који се односе на усклађеност законодавства Републике Србије са законодавством Европске Уније и донетим директивама, су такође без утицаја на одлуку, имајући у виду да је право тужилаца засновано на члану 3. Закона о преузимању акционарских друштава, као и члану 22. истог Закона, те да је суд везан у примени законске одредбе онако како она гласи.

Првостепени суд је и одбио противтужбени захтев из истих разлога из којих је усвојио тужбени захтев, налазећи да тужиоци имају право на исплату разлике у цени акција, те самим тим следи да није основан захтев којим су тужени тражили да се утврди да тужиоци немају право на откуп акција, имајући у виду да је одлучујући о тужбеном захтеву првостепени суд нашао да тужиоци имају право на откуп акција, сходно члану 41.б Закона о преузимању акционарских друштава.

По ставу Привредног апелационог суда побијана одлука првостепеног суда је правилна у делу одлуке о прекиду поступка, а наводима жалбе није доведена у питање законитост и правилност побијане одлуке у том делу.

Није основан жалбени навод тужених којим се оспорава одлука о прекиду поступка са наводом да је за одлуку о основаности тужбеног захтева претходно питање одлука Управног суда који се води под бројем У 8190/18, који је поднет по тужби тужених за поништај решења Комисије за хартија од вредности, обзиром да се ради о поништају управног акта, а да је предмет тужбеног захтева потраживање тужиоца засновано на Закону о преузимању акционарских друштава, а не на акту за који је инциран поступак за поништај. У примени Закона о преузимању акционарских друштава нема преплитања надлежности Комисије за хартије од вредности и надлежности суда. Предмет одлучивања у судском поступку је да ли су тужиоцу стекли право на откуп акција, на шта правилност одлуке Комисије за хартије од вредности о отклањању недостатака и одбачају предлога за преузимање није од утицаја, па симим тим исте намају утицај на одлуку о основаности тужбеног захтева, јер не представља претходно питање у смислу члана 12. Закона о парничном поступку.

Сходно изнетом, одлучено је као у ставу I изреке применом члана 390. Закона о парничном поступку.

У односу на основаност тужбеног захтева којим се тражи исплата противвредности акција потребно је указати на релеванте законске одредбе које регулишу наведено право.

Чланом 5а став 1. Закона о преузимању акционарских друштава ("Сл. гласник РС", бр. 46/2006, 107/2009, 99/2011 и 108/2016), важећи у време настанка обавезе, прописано је да при утврђивању броја акција с правом гласа циљног друштва које

поседује понуђач и лица која с њим делују заједнички, у складу са овим законом, сабирају се акције с правом гласа циљног друштва.

Чланом 6. став 1. Закона о преузимању акционарских друштава прописано је да је лице обавезно да објави понуду за преузимање када непосредно или посредно, самостално или заједнички делујући, стекне акције с правом гласа циљног друштва, тако да заједно са акцијама које је већ стекло, пређе праг од 25% акција с правом гласа циљног друштва (контролни праг), док је ставом 6 и 7 истог члана прописано да се дан стицања акција из ст. 1-4. овог члана одређује у складу са чланом 5а став 3. овог закона. Када настане обавеза објављивања понуде за преузимање, лица из ст. 1-3. овог члана дужно је да, у року од два радна дана, објави обавештење о намери преузимања и достави га регулисаном тржишту, односно МТП на коме се тргује акцијама циљног друштва, Централном регистру, Комисији и циљном друштву, под условима и на начин одређен овим законом. Чланом 12. став 1. истог Закона прописано је да обавештење из става 1. овог члана мора садржати податке из члана 20. став 1. овог закона прописано је да је понуђач у обавезан да у року од два радна дана од дана настанка обавезе преузимања објави обавештење о намери преузимања, на начин на који се у складу са овим законом објављује понуда за преузимање из члана 18. овог закона, док је чланом 13. став 1 истог Закона прописано да је понуђач је обавезан да у року од 15 радних дана од дана настанка обавезе објављивања понуде за преузимање поднесе Комисији захтев за одобрење објављивања понуде за преузимање, саму понуду, скраћени текст понуде, текст обавештења о намери за преузимање и исправе из члана 20. став 2. овог закона.

У конкретном случају неспорно је пред првостепеним судом утврђено да су на дан 30.03.2017. године, тужени, који су повезана лица, учешћем у капиталу, поседовали 49,33% капитала, када је настала обавеза објављивања обавештења о намери преузимања циљног друштва. Дана 17.08.2017. године, између Копаоник промет“ д.о.о. Београда и Привредног друштва „Ticaba invest“ д.о.о. Београд, закључен је Споразум о заједничком деловању, што такође представља основ за објављивање обавештења о преузимању. Обавештење о намери преузимања циљног друштва објављено је дана 18.08.2017. године. Поступајући по захтеву тужених за одобрење објављивања понуде за преузимање акција „Копаоник“ а.д. Београд, Комисија за хартије од вредности је Закључком о отклањању неправилности бр. 4/0-32-3259/3-17 од 22.09.2017. године, наложила туженим спровођење поступка преузимања циљног друштва сходно члану 22. Закона о преузимању акционарских друштава, као и доставу елабората о процени фер вредности на дан 30.03.2017. године, као дан настанка обавезе, те пратеће документације. Тужени нису поступили по наведеном закључку па је Комисија за хартије од вредности Закључком о одбацивању захтева за одобрење објављивања понуде за преузимање акција бр. 4/0-323259/10-17 од 03.11.2017. године, захтев тужених, сходно овлашћену из члана 13. став 9. Закона о преузимању акционарских друштава одбацила. Из наведеног следи да тужени нису поступили по обавези спровођења поступка преузимања акционарског друштва „Копаоник“ а.д. Београд, прописан Законом о преузимању акционарских друштава, након настанка такве обавезе дана 30.03.2017. године.

Чланом 37. став 1. Закона о преузимању акционарских друштава прописано је да понуђач, односно стицалац и лица која делују заједнички са понуђачем не могу остварити право гласа из свих стечених акција циљног друштва у случају: кад након наступања обавезе објављивања понуде за преузимање, у законском року не поднесе захтев за одобрење објављивања понуде за преузимање, од дана настанка обавезе до дана извршења ове обавезе; када Комисија одбије или одбаци захтев за одобрење објављивања понуде за преузимање, од дана коначности решења којим се одбија или закључка којим одбацује исти захтев, до дана пријема решења којим Комисија

одобрава објављивање понуде за преузимање, или кад након што им је Комисија одобрила објављивање понуде, исту не објаве у законском року, од дана кад су дошли у доцњу до дана извршења ове обавезе. Ставом 2. истог члана прописано је да када лице не може остварити право гласа у складу са ставом 1. овог члана, скупштина циљног друштва доноси одлуке не узимајући у обзир акције с правом гласа овог лица при утврђивању кворума, односно већине за одлучивање, док је ставом 3. прописано да када лице из става 1. овог члана прода акције циљног друштва тако да учешће тог лица и лица са којима заједнички делује у капиталу циљног друштва падне испод 25% акција са правом гласа, о томе без одлагања доставља обавештење Комисији, која решењем утврђује да ова лица имају право гласа из преосталих акција с правом гласа циљног друштва од дана достављања уредног обавештења и укида меру којом је наложено објављивање понуде за преузимање, о чему обавештава Централни регистар.

Цитираним одредбама прописана је грађанско правна последица непоступања понуђача, која се своди на немогућност остварења права гласа у скупштини циљног друштва, док је кривично правна одговорност прописана чл. 47. Закона о преузимању акционарских друштава. Овде туженим је решењем Комисије за хартије од вредности број 6/0-17-284/80-17 од 27.04.2018 године, утврђена повреда правила о преузимању циљног друштва „Копаоник“ а.д. Београд, те утврђено да тужени немају право гласа акцијама која имају у Скупштини циљног друштва у тачно наведеном периоду (од 30.03.2017. до 05.04.2017. године и у периоду од 03.11.2017. године до 5.12.2017. године). Такође, у односу на тужене покренут је и кривично правни поступак.

Из наведеног следи да је утврђено поступање тужених супротно правилима Закона о преузимању акционарских друштава, због чега им је суспендовано право гласа у скупштини циљног друштва, за период док су заједнички деловали.

Чланом 41а Закона о преузимању акционарских друштава прописано је да ако понуђач, након настанка обавезе објављивања понуде за преузимање, независно од тога да ли је иста утврђена решењем Комисије у складу са одредбама овог закона, у законском року не поднесе уредан захтев за одобрење објављивања понуде за преузимање или му Комисија одбије или одбаци захтев за одобрење објављивања понуде за преузимање или након што му је Комисија одобрила захтев за објављивање понуде за преузимање, не објави понуду за преузимање под условима и на начин из овог закона, или уколико Комисија обустави поступак преузимања, сваки акционар циљног друштва може путем месно надлежног привредног суда захтевати откуп акција, под условима под којима је морала бити објављена понуда за преузимање.

Тужиоци у овом поступку тужбени захтев заснивају на наведеном члану, сматрајући да без обзира на накнадне промене настале на страни туженог, постоји обавеза откупа акција под условима и на начин како је то прописано Законом о преузимању акционарских друштава. Тужиоци су на дан подношења тужбе били акционари привредног друштва „Копаоник“ а.д. Београд. Међутим одређени број тужилаца је стекао акције након испуњености услова за објављивање обавезне понуде за преузимање, што значи да промене које су настале на страни тужиоца утичу на тужбени захтев. Привредни апелациони суд прихвата став да тужиоцу имају право да траже исплату акција сходно променама које су се у међувремену десиле. Односно, акционар може да тражи исплату вредности акција само за онолико колико поседује у време подношења тужбе, без обзира колико је акција имао на дан настанка обавезе (30.03.2017. или 17.08.2017. године)

Пред првостепеним судом је утврђено да су „Копаоник промет“ д.о.о. Београда и „Tiscaba invest“ д.о.о. Београд, дана 24.10.2017. године, раскинули споразум о заједничком деловању, а дана 05.12.2017. године, у АПР је извршена промена оснивача „Глина промет“ д.о.о. Београд, тако што је избрисан као оснивач „Nisco“ д.о.о. Београд

са 100% оснивачког улога а уписан ММ. Такође, из дописа Комисије од хартије од вредности 6/0-17-2842/108-17 од 10.07.2018. године, упућен овде туженом „Nisсо“ д.о.о. Београд, произлази да је утврђено да тужени немају право гласа у тачно наведеним периодама (од 30.03.2017. до 05.04.2017. године и у периоду од 03.11.2017. године до 5.12.2017. године), када су заједнички деловали, док изван наведених периода тужени нису имали обавезу објављивања понуде за преузимање, јер није било заједничког деловања. Тужба у овом поступку поднета је 01.02.2018. године, што значи у периоду када тужени нису заједнички деловали и када није постојала обавеза објављивања понуде.

По ставу Привредног апелационог суда како у време подношења тужбе није било заједничког деловања тужених, самим тим не постоји обавеза тужених да тужиоцима у смислу члана 41.6 Закона о преузимању акционарских друштва изврши откуп акција, под условима под којима је морала бити објављена понуда за преузимање и исплати противвредност акција. Да су тужени наставили заједничко деловање, таква обавеза би постојала и даље. Након 05.12.2017. године, када је извршена промена оснивача „Глина промет“ д.о.о. Београд, а пре тога дана 24.10.2017. године, након што је раскинут Уговор о заједничком деловању између „Копаоник промет“ д.о.о. Београда и „Tisaba invest“ д.о.о. Београд, престало је заједничко деловање тужених, па самим тим и право тужиоца за откуп акција.

Не може се прихватити правни став тужилаца да обавеза откупа акција постоји независно од накнадно насталих промена, јер је циљ увођења права на обавезан откуп акција заштита акционара који не могу да утичу на рад и пословање привредног друштва у ком су акционари, због заједничког деловања других акционара. Самим тим, без заједничког деловања тужених, права тужилаца, као акционара нису умањена, па је отпао и правни основ заштите наведених акционара. При том, тужиоци траже откуп и акција које су стекли након 30.03.2017. године, као дана настанка обавезе објављивања понуде, до дана подношења тужбе, што значи да промена на страни тужиоца производи правну последицу, па сам тим и промена на страни туженог такође производи правну последицу. Како је на страни тужених престала обавеза објављивања понуде за преузимање, и иста није постојала на дан подношења тужбе као и на дан закључења главне расправе, што међу странкама није било спорно, то је престало и право тужилаца на траже исплату вредности акција по основу обавезног откупа.

Уколико су тужиоци, због поступања туженог супротно Закону о преузимању акционарских друштва, које представља противправно поступање, претрпели штету, накнаду исте могу да траже у посебном поступку, али наведено право не утиче на обавезан откуп акција, због чега је побијана одлука преиначена и тужбени захтев одбијен.

Како је преиначена одлука о главној ствари то је преиначена и одлука о трошковима поступка садржана у ставу IV побијане одлуке као и решењу од 26.02.2021. године.

Привредни апелациони суд је одлучио да свака сноси своје трошкове поступка. Одбијен је тужбени захтев а противтужба одбачена, из чега следи да су обе странке делимично успеле у спору. Чланом 153. став 2. Закона о парничном поступку прописано је да ако странка делимично успе у парници, суд може с обзиром на постигнути успех да одреди да свака странка сноси своје трошкове или да једна странка накнади другој сразмеран део трошкова.

У смислу изнетог одлучио је као у ставу II изреке, сходно члану 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку.

Првостепени суд одбија противтужбени захтев налазећи да је утврдио да тужиоци имају право на откуп, па је самим тим противтужбени захтев неоснован.

Чланом 194. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да тужилац може у тужби да тражи да суд само утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа, повреду права личности или истинитост, односно неистинитост неке исправе. У конкретном случају противтужбеним захтевом се тражи утврђење непостојања права тужиоца, што је дозвољено. Међутим, ставом 2. истог члана прописано је да тужба за утврђење може да се поднесе ако тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање неког спорног права или правног односа, пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа или истинитост односно неистинитост неке исправе, или ако тужилац има неки други правни интерес.

У конкретном случају тужени су тражили да се утврди да тужиоцу немају одређено право, али наведено право тужилаца је доспело, па се тужени од права тужиоца може бранити оспоравањем захтева за чинидбу, у овом случају оспоравање, права на наплату, што у овом поступку тужени и чине, из чега следи да је противтужба у смислу члана 294. став 1. тачка 6. Закона о парничном поступку недозвољена, јер тужени немају правни интерес за тужбу за утврђење, па је побијана одлука у том делу укинута, а противтужба одбачена, применом члана 387. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку, па је одлучено као у ставу III изреке.

Како су тужени делимично успели у поступку по жалби а имају више адвоката, који су достављали више жалби, то је Привредни апелациони суд применом члана 150, 153, 154 и 163. Закона о парничном поступку, као и АТ нашао да је основан захтев сваког од тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка у износу од по 117.980,00 динара, на име састава жалбе по АТ, у време настанка таксене обавезе $((58.000 + 33 \times 30) \times 2)$, па је одлучено као у ставу IV изреке.

БЖ/ЦМ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА
Горан Савић, с. р.

За тачност отправка